

«سفير پژواک بمناسبت پانزدهمین سالگرد اعلامیه حقوق بشر»

این نشریه که در آن مطلب فوق نشر شده است «افغانستان نیوز» بزبان انگلیسی نام داده شده است. این نشریه یا «بولتن» خبری، که در سال ۱۹۵۷م اساس گذاری گردیده است، از جانب سفارت «پادشاهی افغانستان» در لندن به چاپ می رسیده است و از مراکز عمده دیگر کشور های جهان، بشمول واشنگتن هم توزیع و محتوای آن بزبانهای مختلف نشر می شده است، که از جمله بعضی از شماره ها بطور پراکنده بزبان انگلیسی، فرانسوی و آلمانی بدست آمده است. این مطلب در شماره ۷۸ سال هفتم، یعنی در «فبروری» سال ۱۹۶۴م، در صفحه ۱۶ به چاپ رسیده است. درین سال دوران قریب ده سال صدارت سردارمحمد داوود خان، به پایان رسیده بود. بر اساس قانون اساسی جدید، این مقام دیگر نمی توانست توسط یک عضو خاندان «سلطنتی» اشغال شود. وقتی بر محتوای این شماره

Seine Majestät der König (mit Brille) wird begeistert von den Männern des Arbeitskorps anlässlich des erfolgreichen Durchstoßens des Hindukusch-Gebirges zur Verbindung der beiden Teile des Salang-Tunnels begrüßt.

Februar 1964

مرورنمودم، مندرجات رویدادها و نتایج عالی «پلان پنجساله» و همچنان، فعالیت های برجسته «دیپلوماتیک» در مناسبات بین المللی، موفقیت های مشهود نوید می داده است. در پشتی همین شماره است که، عکس فوق به چاپ رسیده است. در مقالات قبلی هم، در رابطه با موضوعات دیگر دیده شده است. («اعلیحضرت پادشاه افغانستان (با عینک که در لحظه بسر رسیدن شگافتن تونل از قلب کوه های هندوکش) مورد استقبال گروه کارگران از هردو جانب سالنگ قرار گرفتند»). اینرا همه می دانند، که چنین دستاورد برای یک کشور «روبه انکشاف» محاط به خشکه و کوهستانی نظیر افغانستان، از اهمیت فوق العاده حیاتی برخوردار بوده

است. این دستاورد، یکی از نتایج پلانهای انکشافی قبلی شناخته می شود، که در آستانه اعلان قانون اساسی و اقدامات دولت پادشاهی، بسوی «دیموکراسی» و «مودرنیزیشن» به پایه اكمال رسیده بود. پیروزی درین راه، به

Innenminister Dr. Abdul Kayoum im Gespräch mit Mao Tse-tung während seines Aufenthalts in Peking anlässlich der Unterzeichnung des chinesisch-afghanischen Grenzabkommens.

سیاست خارجی معقول و سنجیده شده، با در نظرداشت، دورنمای سیاسی، اقتصادی و اجتماعی جامعه در مسیر انکشافات بین المللی و «دیپلوماتهای» آزموده و مجرب نیاز داشته است، که در آن راه قدم های استوار، در مقایسه به هر زمان دیگر برداشته شده است.

در همین شماره همچنان که مطلب فوق اختصاص داده شده است، عکس قبلی را در صفحه سوم می بینیم:

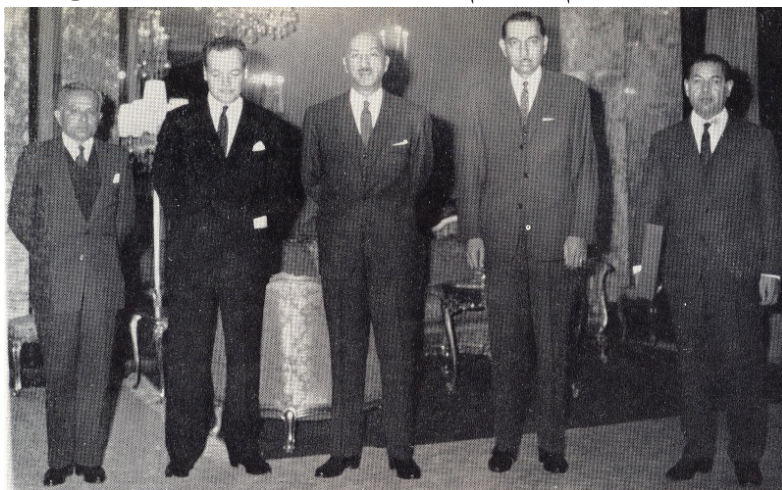
(در عکس «داکتر عبدالقیوم وزیر داخله، در ملاقات با «ماوتسیتونگ» حین اقامت در «پیکنگ»، به ارتباط امضای توافقات سرحدی بین چین - افغانستان، دیده می شوند.)

با مراجعه به خوانندگان علاقمند با وقایع تاریخی کشورما، برداشت شخصی خود را

از مطالعات، مطالب در رابطه کشورما، بعرض می رسانم که در مسیر انکشاف جامعه ما مانند جوامع دیگر، از نگاه

دپاتو شمیره: له ۱ تر 4

تاریخی، آن فعالیت ها نقش داشته و داشته می تواند، که اقدام مشخص در عمل صورت گرفته باشد، نه آنکه نیت نیک و یا بد در «ذهن افراد و یا زمامداران» ذخیره بوده باشد، در عمل نقش خود را ادا نموده نتوانسته باشد. از جانب دیگر بررسی هر واقعه تاریخی، باید، بدون تمایلات شخصی و قضاوت های «ذهنی» صورت گیرد، بر حسب «فکت ها» انطوریکه بوده است، به خوانندگان با امانت داری تقدیم گردد، تا خواننده، خود آدانه، تصویر واقعی را بدست آورده بتواند. همه آنایکه، در عرصه بین المللی صاحب نام و افتخاراتی می شوند، در قدم اول موقف و نقش آنها، در «اهرم قدرت» در کشورش و بعد، باز هم نام کشور و اعتبار ایکه در بسر رسانیدن تعهدات و اقدامات دولت از طریق نمایندگان آن، صورت می گیرد، اثر می داشته باشد. طبیعتاً استعداد فرد هم، نقش دارد. حالات استثنائی هم درباره شخصیت های «نخبه» جهان بمشاهده رسیده است، که سیستم های سیاسی، شخصیت و یا شخصیت ها را از حق «تابعیت» محروم ساخته اند، ولی باز هم توانسته اند، اهمیت نظرات و آموزش فردی خود را در بین هواداران حفظ نمایند. حال با ذکر چند مثال مختصر، می بینیم، که مرحوم عبدالرحمن پژواک، از چه نوع دولت، با چه مشی نمایندگی می نموده اند. طرز تفکر و ایدولوژی ایشان، که درین مطلب در نظر نیست، تا حد ممکن تشخیص گردد. آنچه روشن است، ممکن است در برخی از مسائل «صاحب نظر» بوده باشند، ولی آنچه در مدارک و اسناد رسمی دیده می شود، تا اکنون برای نویسنده این مطلب، اسناد کافی در دست، نیست که از ایشان بحیث، یک «سیاستمدار» ضد رژیم سلطنتی»، که سالیان طولانی در مقام سفارت ایفای وظیفه نموده اند، بوده باشند. البته علاقمند نیستم که با وابستگان و «میراث خوران» آن مرحوم و محترم، در باره نظرات مختلف ایکه تذکر می دهند،

Seine Majestät der König (3.v.l.) empfing den Uno-Vertreter in Afghanistan, Herrn Sixten Hepling, und den Leiter der Organisation der Vereinten Nationen für Nahrungsmittel und Landwirtschaft (FAO), Herrn S. K. Dey (zu seiner Rechten) im Gulchana-Palast. Die Uno-Vertreter überreichten dem König ein Album mit den Gedächtnismarken 'Kampf dem Hunger der Welt'.
V.r.n.l.: Nachrichtenminister Dr. Mohammed Haidar und der Generalsekretär im Außenministerium Nur Ahmed Etimadi.

به میز مناقشه بنشینیم. برای اینجانب، از تعدادی از وظایف انجام شده ایشان کافی است، که از نام ایشان با حفظ عزت و حرمت یاد نمایم. روح شان راه، با جمله خدمتگذاران وطن شاد می خواهم. در شرایط و احوالیکه، بطور مثال، **مرحوم عبدالرحمن پژواک**، بحیث سفیر و نماینده فوق العاده دولت پادشاهی افغانستان در سازمان ملل متحد، «**بمناسبت پانزدهمین سالگرد اعلامیه حقوق بشر**»، بیانیه ایراد می نمایند، در کابل اعلیحضرت محمد ظاهر شاه، هیئت سازمان ملل متحد را بحضور می پذیرد. (در عکس مشاهده می نمائیم: «**اعلیحضرت محمد ظاهر شاه**، پادشاه (از سمت چپ سوم)، نماینده سازمان ملل متحد،

آقای «**سیکستن هیپلینگ**» و آمر سازمان ملل متحد برای مواد غذایی و زراعت (اف.ای.او) آقای «**اس. کی. دی**» (در سمت راست ایشان)، را در قصر گلخانه، بحضور پذیرفتند. نماینده گان سازمان متحد، حضور پادشاه یک «**البوم**» را با علایم یادگاری «**مبارزه با گرسنگی در جهان**» تقدیم داشتند. از راست به سمت چپ وزیر اطلاعات داکتر محمد حیدر و «**جنرال سکرتر**» در وزارت امور خارجه، نور احمد اعتمادی.)

Ministerpräsident Dr. Mohammed Jusof spricht zu einer Bürgerversammlung in Puli Chumry während seines kürzlichen Besuchs der Provinz Katagan.

اینکه در کشور چه می گذشت، به تعقیب عکس مربوط سالنگ، دیدار صدر اعظم جدید، داکتر محمد یوسف را در قطغن به نشر سپرده است، که الهامی از وضع داخل کشور را انتقال می دهد. در عکس فوق داکتر محمد یوسف در جمعی از مردم پلخمری صحبت می نمایند.

یکسال قبل، یعنی در جولای ۱۹۶۳م، جریان سفر رئیس جمهور هند را، از افغانستان نشر نموده، که در یکی از مقالات قبلی، در زمینه گزارش داده شده است.

مبتنی برین شرایط و نیت نیک و صلح خواهانه دولت سلطنتی افغانستان، در ۱۱ ماه می ۱۹۶۳، رئیس جمهور هند، **داکتر «رادا کرشنان»**، یک دیدار پنج روزه رسمی از افغانستان آغاز نموده است، که با استقبال گرم روبرو شده است

(در تصویر اعلیحضرت محمد ظاهر شاه پادشاه افغانستان در سمت راست نشسته، در پهلوی ایشان، رئیس جمهور هند، داکتر «رادا کرشنان»، سفرای دو کشور در پایتخت های همدیگر، در عقب ایستاده اند.)

His Majesty King Mohammed Zahir Shah of Afghanistan with His Excellency President Dr. Radhakrishnan of India at the Gulshana Palace during the latter's State Visit to Kabul.

. تفصیل بیشتر در مقاله اینجانب تحت عنوان: «از مناسبات افغانستان در دهه شصت قرن بیست!» (تاریخ ۱۰ اگست ۲۰۱۲) در آرشیف «پورتال افغان جرمن آنلاین» می توان دید. در شماره ماه اگست ۱۹۶۳م، از دیدار رئیس جمهور هند از مرکز سازمان ملل متحد، در نیویارک گزارش می دهد. جای شک نیست که روابط دوستی بین دو کشور و موقف مرحوم عبدالرحمن پژواک در سازمان ملل متحد، بحیث نماینده افغانستان، برای آن مرحومی، موقف خاص «پروتوکولی» بخشیده بود. البته قابل قدر است، که این عکس را بار دیگر از نظر خوانندگان، می گذرانیم.

با ذکر چند نمونه خواستم، در رابطه با فضای سیاسی و «کلتور سیاسی» دید سطحی حاصل شده بتواند، که چه در حیات سیاسی داخل، و چه در فعالیت جمعی، مرکزیت و رهبری در یک دولت، در چه حالت تخمینی قرار داشته است. حال برای کسب معلومات بیشتر در باره فعالیت های وظیفوی مرحوم عبدالرحمن پژواک، به اجازه خوانندگان محترم، ترجمه متن منتشره خدمت تقدیم گردد. «نماینده گی دائمی افغانستان در سازمان ملل، و رئیس کمیته حقوق بشر سازمان ملل متحد، عبدالرحمن پژواک، بمناسبت

پانزدهمین سالگرد، اعلامیه عمومی حقوق بشر سازمان ملل متحد، بیانیه ایراد نموده است، که متن آن چنین است: «درست هزاران سال قبل، انسانها خود را با حق و اهمیت آن درگیر ساخته اند. اما مبارزه بخاطر حق در برابر بی عدالتی تا امروز، پیروزی کمی از خود نشان داده است. فقط در عصر نوین این مبارزه، امید بخش، بنظر می رسد، برسمیت شناختن این واقعیت را در عرصه بین المللی، اعلامیه حقوق بشر تأیید می نماید.»

Der afghanische Botschafter bei den Vereinten Nationen, Exzellenz A. R. Pazhwak (r.) mit dem indischen Staatspräsidenten Dr. Radhakrishnan während dessen Besuch der Vereinten Nationen.

(رئیس جمهور هند، «رادا کرشنان»، با مرحوم عبدالرحمن پژواک، که نماینده گی افغانستان، مقام ریاست کمیته حقوق بشر را بدوش داشته است، ملاقات نموده اند. در تصویر بعدی، مرحوم عبدالرحمن پژواک سمت راست، در مقابل رئیس جمهور هند، بحالت ایستاده، دست های همدیگر را نگهداشته اند.)

«چنانچه اعلامیه عمومی حقوق بشر، در همه جهات مندرج، در سال ۱۹۴۸م بنیاد یافته است. سفیر پژواک مثالهای زیادی را بزبان آوردند، که اعلامیه، برای قوانین ملی، اساس قرارداد های بین المللی را می سازد. ازین طریق، تعداد زیادی از سازمانهای غیردولتی و افراد خصوصی از اعلامیه، منفعت برده اند. هیئت افغانی با خوشنودی حقیقتی را تحت غور قرار داده است، که از سالگروه آن در سازمان جهانی، تجلیل بعمل می آید. هنوز در سال ۱۹۲۰م، حقوق بشر و حکم و قضاوت حقوقی، تحت صلاحیت هر یک از دول حاکم قرار داشته است.

در داخل سازمان ملل متحد، تا حدی از یک جانب حقوق مشترک ملت ها را بر عزت و حرمت انسان و مساوات بین آنها را، بمثابة یک واقعیت برسمیت شناخته اند، اما جهان هنوز بهتر می توانست شگوفان گردد، در

صورتیکه در بسیاری نقاط دنیا قوت های مقاومت علیه حقوق فرد فرد و علیه ملت ها، طولانی تر موجودیت نمی داشت. «انسان هنوز هم در ترس و وهم بسر می برد، که راه آنرا از صد ها سال، زیر سایه گرفته است... حتی همین امروز هم ظالمان و ستمگران وجود دارند که هنوز خون می ریزند و غلامی برقرار می سازند.»

او پس از آن از یک متفکر شرقی نقل نموده، در نتیجه گفت، بزرگترین مکلفیت انسان در آنست، که حقوق خود را بشناسد و آنرا بفهمد. هدف اصلی پانزدهمین سالگرد اعلامیه حقوق بشر نه تنها باید اکمال آنرا تبارز دهد، بلکه تطبیق قوانین بین المللی را هم در بر داشته باشد. ماهیت اصلی اعلامیه، می تواند چنین خلاصه گردد: صلح با پیگیری و رسیدن به خوشبختی، حرمت انسان، حق تعیین سرنوشت یا خود ارادیت و رهائی از واهمه، نادانی و احتیاج.

برسمیت شناختن واقعیت های زنده گی بین المللی و خواسته های برحق، که زمان ما مطرح می سازد، به هیچ حکومت اجازه نمی دهد، که مکلفیت های بین المللی خود را در برابر تمام بشریت و همچنان علیه مردم خود، نادیده بگیرند.

انسان روی جاده و سرک، سازمان ملل متحد رابحیث مقام رسمی دائمی می دانند که ملت های جهان تأسیس نموده اند. سفیر پژواک وقت آنرا رسیده می داند، که دولت های عضو سازمان ملل متحد، یک مقام دائمی بین المللی برای مسائل مربوط حقوق بشر ایجاد نمایند، تا به انتظارات بر حق انسانها، جواب داده باشند، که حقوق آنها جریحه دار می گردد... سازمان باید، خود را با واقعیت ها شعوری آشنا سازد، که مبارزه بشریت علیه حاکمیت خود سری ادامه یابد، آنهم در صورت لزوم، با قوت و در صورت ریختن خون، وظیفه خود، یعنی وظیفه سازمان ملل متحد را که هدف صلح است، با وسایل صلح در مطابقت با انتقال منافع بشریت، اقدام نماید»

بار دیگر تذکر می دهم که همه نوشته هایم تا اکنون، برای معرفی شخصیت والای مرحوم عبدالرحمن پژواک، از روی اسناد رسمی بوده است. اینجانب در حیاتم افتخار معرفی با ایشان را نداشته ام، علاوه از آنکه روابط خونی و خویشاوندی با ایشان و دوستان آن مرحوم ندارم، اصلاً برای اولین مرتبه با آن مرحومی، از روی عکس ایشان آشنا شده ام. برای مزید معلومات، یکبار دیگر «لینک» های مطالب معلوماتی را در رابطه با مرحوم عبدالرحمن پژواک، برای تسهیل تقدیم می دارم:

<http://www.afghan-german.net/upload/Tahlilha PDF/yusufi ma khak pastunestan haq losalam afg as t.pdf>

<http://www.afghan-german.net/upload/Tahlilha PDF/yousufi ma malse bar khaterat amir ab rahman khan.pdf>

<http://www.afghan-german.net/upload/Tahlilha PDF/a yusufi yade az a r pajwak.pdf>

پای